

1995

Milan Maur (1950)

Kresba stínu topolu, 1995

Milan Maur (1950) je rodilý Plzeňák a výrazná osobnost západočeského výtvarného života, autodidakt, malíř, kreslíř, fotograf a především konceptuální umělec, který překročil hranice svého regionu a je zastoupen v mnoha soukromých i galerijních sbírkách, protože jeho originální a svébytná tvorba se stala součástí českého konceptuálního umění. Zásadní vliv na jeho výtvarné směřování měly večerní kursy malby, které v Plzni vedl Jiří Patera, významný vysokoškolský pedagog a malíř působivých přírodních prostorů a imaginativního malířského projevu. Přes počáteční výrazně barevné kompozice a následné rastrové obrazy se však Milan Maur brzy dostal ke konceptuálně laděné tvorbě. Velkou inspirací mu vždy byla příroda, všimal si krajinných prvků a aspektů, které někteří míjejí bez hlubšího povšimnutí. V jeho malbách a kresbách přestala hrát zásadní roli barva, tím nejdůležitějším se stalo zachycení přírodních dějů, pohybu, letu, posunu, spadu, tání, proudění. Zaznamenává let motýlů i mušek, proud řeky i tání ledu z řeky odneseného, zajímají ho posuny stínů vržených přírodninami či opadávání listů. Při své Cestě za sluncem už třikrát šel plzeňským krajem od úsvitu do soumraku veden pouze pohybem slunce, šel sám, mimo silnice a cesty, a zaznamenával své pocity a myšlenky, které ho náročným putováním provázely. V poslední době se věnuje především tzv. fotografikám ze svých zahraničních cest – fotografie digitálně upravuje, pracuje s výřezy, strukturami, detaily, velkými formáty a výrazným barevným posunem.

Obraz *Kresba stínu topolu* je typickým představitelem tzv. stínovek, kterými se Milan Maur zapsal do dějin českého konceptuálního umění patrně nejvíce. Již v osmdesátých letech začal zaznamenávat obrysy stínů vrhaných přírodninami – stromy, kmeny, skalami, apod. Na bílý podklad (papír, plátno) položený nebo postavený v blízkosti stromu buď zakresloval nebo případně vyrýval do nezaschlé fermežové barvy linky posunujícího se stínu kmene stromu nebo jeho větví a listů. Důležitou roli v autorově tvorbě (kresebné, malířské i fotografické) hraje světlo a čas. Sluneční světlo je podmínkou vzniku jeho stínovek. Popisky Maurových děl většinou obsahují nejen přesnou lokaci, kde byl záznam pořízen, a také jednoznačný časový údaj – datum vzniku záznamu a někdy také časové intervaly, ve kterých autor pracoval. Tím získává jeho promyšlená tvorba na autentičnosti a bezprostřednosti, a také se projevuje umělcův charakteristický smysl pro přesnost, pečlivost, preciznost, systematickosti. Náš obraz zezadu ukrývá autorův přípis – „12. července 1995 jsem v Plzni-Lobzích obkresloval stín vrhaný topolem.“ Časová sekvence není tentokrát zmíněna, ale podle hustoty svislých linií je zřejmé, že byla krátká... Vznikla velmi působivá reflexe drobného přírodního detailu – posunu stínu, mnohokrát jsme to viděli, mnohokrát jsme to prožili, zachytil to až Milan Maur...